

værdier i hverdagen efterskolerne

Til Undervisningsministeriet
ISIK1@uvm.dk
og til ordførerne på lovforslag nr. L 79

Dato
27. november 2009

Bemærkninger vedrørende lovforslag om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

(ændring af tillægstakster til særligt prioriterede elevgrupper)
Undervisningsministeriets reference: 092.683.031

Lovforslaget har ikke været udsendt til høring, men er kun fremsendt til orientering 25.11.2009.

Efterskoleforeningen kan fuldt ud tilslutte sig intentionerne i lovforslaget, men vi har nogle forslag til forbedring af lovteksten. Efterskolerne er desuden meget parate til at bidrage til, at målsætningen om, at 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015.

Efterskolerne er parate til at bidrage til 95 pct. målsætningen: Efterskoleforeningen har i nedenstående skrivelse til Undervisningsministeren konkret peget på en række initiativer, der kan fremme efterskolernes indsats i forhold til frafaldne og frafaldstruede elever. Tilsvarende gælder, at de videreførte tillægstakster på efterskoleområdet tilskynder til en særlig indsats i forhold til integrations elever og meget sårbare og frafaldstruede elever.

Efterskolerne opfordrer til at ændre udmøntningsbestemmelsen i lovforslaget og i den eksisterende lovgivning om tillægstakster: Elever omfattet af tillægstakster er sårbare og har større risiko for frafald. Netop derfor er det uheldigt, at lovforslaget viderefører en unødigt bureaukratisk bestemmelse om, at tillægstaksten kun udløses, hvis en elev har gennemført mindst 12 uger af et kursus.

Lovforslaget indebærer, at skolens foranstaltninger – mentorstøtte, etablering af dansk som andet sprog, nedslag i egenbetalingen mv. – ikke udløser tillægstakst, hvis eleven afbryder opholdet efter fx 10 eller 11 ugers forløb. Det er således skolen – og skolen alene – der afholder udgifterne til etablerede foranstaltninger i forhold til elever, der afbryder opholdet. Derudover skal skolerne lave særskilte opgørelser for elever, der har gennemført mindre end 12 uger af et kursus og elever med 12 uger eller mere.

Denne problemstilling blev allerede rejst af Frie Kostskolers Fællesråd i forbindelse med høringssvar på L 50 i Folketingssamling 2008/09. Ministeren tilkendegav i sit svar overfor Folketinget følgende: **"Ministeriet vil i starten af det nye år foretage en samlet vurdering af behovet for ændringer af regler for tilskud til særligt prioriterede elevgrupper på de frie**

Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2.
1463 København K

Tlf. 33 12 86 80
Fax 33 93 80 94

info@efterskoleforeningen.dk
k

www.efterskole.dk
www.efterskoleforeningen.dk

kostskolers område. Efterskoleforeningen, Højskolernes Forening i Danmark og Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler vil løbende blive inddraget i dette arbejde, og ministeriet vil sammen med skoleforeningerne arbejde på at finde hensigtsmæssige ændringer.”

Efterskoleforeningen har desværre endnu ikke været inddraget i et sådant samarbejde. Efterskoleforeningen skal derfor genfremsætte sit forslag om, at samtlige tillægstakster i § 23a udløses, når en elev deltager i et kursus af mindst 12 ugers varighed, selvom eleven falder fra inden for de første 12 uger. Taksten skal naturligvis kun udløses for de uger, eleven faktisk deltager i kurset, således at hvis en elev falder fra efter fx 7 uger udløser det 7/40 af en årselev mod nu ingenting.

Dermed vil der for skolerne være en større tilskyndelse til at påtage sig de ekstra opgaver, tillægstaksterne tilskynder til.

Med venlig hilsen

Troels Borring

Formand

Mobil 21 79 24 10

Sophus Bang Nielsen

Sekretariatsleder

Direkte 33 17 95 80

Skrivelse til Undervisningsministeren 12. oktober 2009:

Efterskolerne er parate til partnerskab om løsning af opgaverne i regeringens ungepakke

Efterskolerne både kan og vil bidrage til at styrke indsatsen for at få flere 15-17 årige i uddannelse og job.

I relation til de 25 forslag til initiativer på Undervisningsministeriets område kan vi umiddelbart byde ind på følgende:

Vurdering af 15-17 åriges uddannelsesparathed: Vejledning af efterskoleelever har karakter af personlig vejledning, hvor vejlederen fra den daglige omgang i efterskolens pædagogiske miljø kender elevens faglige, personlige og sociale kompetencer. Vejlederen er sammen med skolens øvrige medarbejdere vant til at vurdere uddannelsesparathed i forhold til de gymnasiale uddannelser.

- ✓ Efterskolen er parat til at udvikle efteruddannelsesforløb for vejlederne, der sikrer kvaliteten af uddannelsesparathedsvurderinger i forhold til erhvervsuddannelser. Endvidere tilbud til de unge til at supplere deres kompetencer og dermed få større mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse.
- ✓ Vi vil endvidere pege på, at undersøgelser foretaget af Capacent Epinion viser, at afgangselever fra efterskolernes 10. klasse i højere grad end andre unge gennemfører erhvervsuddannelserne. Det kunne derfor være et led i ungepakken at sikre, at uddannelsesressourcesvage elever får økonomisk mulighed for at tage på efterskole.

Målrettet vejledning i overgangen til ungdomsuddannelserne med henblik på fastholdelse: Valg, fravalg og omvalg er en væsentlig del af ungdomskulturen. Vi kan i efterskolen se, at der sammenlignet med andre skoleformer er større sammenfald mellem vore elevers tilkendegivelse af

valg 15. marts og faktisk påbegyndelse af ungdomsuddannelse. Efterskolerne har i år fået 10 % flere elever i 10. klasse, end valg tilkendegivelserne 15. marts var udtryk for. Nogle omvalg kan være bestemt af, at elevernes primære valg ikke imødekommes, eller at eleven fx ikke føler sig parat til ungdomsuddannelsen.

- ✓ Efterskolerne er parate til opfølgende vejledningssamtaler for at sikre, at der følges op på valgtilkendegivelsen i forbindelse med FTU.
- ✓ Det er et særskilt problem, at kommunerne meget meget sent bearbejder ansøgninger om STU og EGU uddannelser.

Bortfald af uflexible krav om deltagelse i brobygning i 10. klasse: Efterskoleforeningen hilser det velkomment, at kravet om obligatorisk brobygning i 10. klasse reduceres til én uge. Vi opfordrer til, at det igen bliver muligt for elever fra især ordblindeefterskoler at få adgang til at deltage i meritgivende brobygningsforløb på erhvervsuddannelser af længere varighed. Det kan desværre dokumenteres, at denne elevgruppe har uforholdsmæssigt stort frafald på erhvervsuddannelserne, men at de meritgivende forløb i høj grad har medvirket til at forebygge frafald.

Udvidelse af muligheden for at etablere erhvervspraktik i folkeskolen: Efterskolerne hilser denne udvidelse velkommen. Ved en fejl i bekendtgørelsen er efterskolernes praktik ikke omfattet af statens erstatningsordning. Dette forhold opfordrer vi til bliver bragt i orden snarest.

Større mulighed for at anvende mentorer fra folkeskolen til alle ungdomsuddannelser: Efterskolerne har erfaringer med behov for mentorstøtte i relation til både erhvervs- og gymnasiale ungdomsuddannelser og ændringen i målgruppe hilses derfor velkommen.

Efterskolernes pædagogiske miljø, herunder den personlige vejledning, skaber et godt fundament for etablering af mentorordninger.

- ✓ Efterskolerne er parate til at indgå i samarbejde med kommuner og ungdomsuddannelser om mentorvirksomhed.

Tilskud til fastholdelsesarbejde på institutionerne gives på baggrund af forældrenes uddannelsesbaggrund: På efterskolerne er der en tydelig sammenhæng mellem afbrydelse af efterskoleopholdet i utide og elevernes uddannelsesressourcemæssige baggrund. Tilsvarende er der større behov for individuel vejledning, mentorvirksomhed og personlig støtte til elever med en svag baggrund.

- ✓ Efterskoleforeningen opfordrer til, at der også på efterskolerne bliver tillægstaksametre til de skoler, hvor eleverne har forhøjet behov for vejledning og anden støtte.

Fokus på elever med brug for personlig støtte: Der er på efterskolerne elever, der falder uden for ovennævnte initiativer, men ikke desto mindre har særlige behov for personlig støtte. Det er elever, hvor eleven eller elevens familie er omfattet af sociale foranstaltninger, herunder også elever anbragt uden for eget hjem. Det er også den hastigt voksende gruppe af elever med uerkendte eller ikke diagnosticerede personlige problemer.

- ✓ Efterskoleforeningen opfordrer til, at der også i forhold til disse elever etableres tillægstaksametre til de skoler, der optager og arbejder med at sikre disse elever et videre uddannelsesforløb.